

Indicador d'admissions a tractament per consum de substàncies psicoactives a les Illes Balears. Resultats de l'any 2018

1. INTRODUCCIÓ

Des de 1987 es recull l'indicador d'admissions a tractament a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el marc del Sistema Estatal d'Informació Permanent sobre Addicció a Drogues.

L'indicador d'admissions a tractament per consum de substàncies psicoactives es defineix com el nombre de persones admeses a tractament ambulatori per abús o dependència en un any. En cas que una mateixa persona realitzi més d'un tractament, només es considera la primera admissió.

S'entén per tractament qualsevol intervenció realitzada per professionals qualificats per eliminar l'abús o la dependència de substàncies psicoactives o per reduir-ne la intensitat.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Entre els principals objectius de l'indicador es troben:

1. Descriure la situació i la tendència temporal de les característiques sociodemogràfiques, els patrons de consum i els problemes associats de les persones admeses a tractament per cada substància psicoactiva als centres notificadors.
2. Contribuir, conjuntament amb la resta d'indicadors (urgències, mortalitat, malalties infeccioses, enquestes a estudiants i a la població general), a entendre millor la situació del consum de substàncies psicoactives amb la finalitat d'aportar informació útil per iniciar nous estudis, així com per dissenyar i implementar polítiques.

3. METODOLOGIA

Per elaborar aquest indicador es recull la informació a través d'un qüestionari comú per a totes les comunitats i ciutats autònomes fet pel Pla Nacional sobre Drogues.

La font de dades a les Illes Balears són els centres notificadors que realitzen tractament d'abús o dependència de qualsevol substància psicoactiva, seguint els criteris prevists en el protocol del Pla Nacional sobre Drogues.

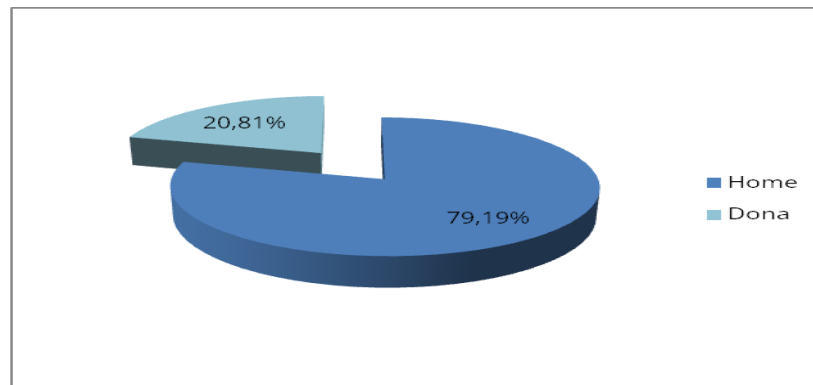
Les dades que es presenten corresponen als inicis de tractament recollits durant l'any 2018.

4. RESULTATS

El 2018 es van rebre 2.177 notificacions d'inici de tractament per drogodependències, 144 casos més que l'any 2017 (2.033) i igual nombre d'inicis notificats l'any 2016 (2.177).

4.1 Admissions a tractament distribuïts per sexe, per substància consumida i per grups d'edat

GRÀFIC 1. Admissions a tractament per sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

El 79,19 % dels usuaris admesos a tractament han estat homes i el 20,81 %, dones, distribució similar a anys anteriors.

Hi ha diferències estadísticament significatives entre les drogues principals que motiven l'admissió a tractament per sexe. Cal destacar que les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes (43,71 % dones vs. 37,94 % homes), i també s'han admès a tractament per cànnabis en un percentatge més alt (20,53 % dones vs. 17,40 % homes). En canvi, succeeix el contrari en les admissions per cocaïna (25,58 % homes vs. 22,74 % dones) i heroïna (12,94 % homes vs. 7,95 % dones).

TAULA 1. Admissions a tractament per droga principal i sexe (N=2177)

<i>Droga principal</i>		<i>Homes</i>	<i>Dones</i>	<i>Total</i>
Alcohol	N	654	198	852
	%	37,94 %	43,71 %	39,14 %
Cocaïna	N	441	103	544
	%	25,58 %	22,74 %	24,99 %
Cànnabis	N	300	93	393
	%	17,40 %	20,53 %	18,05 %
Heroïna	N	223	36	259
	%	12,94 %	7,95 %	11,90 %
Alcohol + cocaïna	N	73	7	80
	%	4,23 %	1,55 %	3,67 %
Hipnòtic i sedant	N	9	11	20
	%	0,52 %	2,43 %	0,92 %
Altres opiacis	N	9	3	12
	%	0,52 %	0,66 %	0,55 %
Amfetamines i èxtasi	N	11	1	12
	%	0,64 %	0,22 %	0,55 %
Al·lucinogen	N	3	0	3
	%	0,17 %	0,00 %	0,14 %
Antidepressiu. Sense especificar	N	0	1	1
	%	0,00 %	0,22 %	0,05 %
Esteroides anabolitzants	N	1	0	1
	%	0,06 %	0,00 %	0,05 %
Total	N	1.724	453	2.177
	%	100	100	100

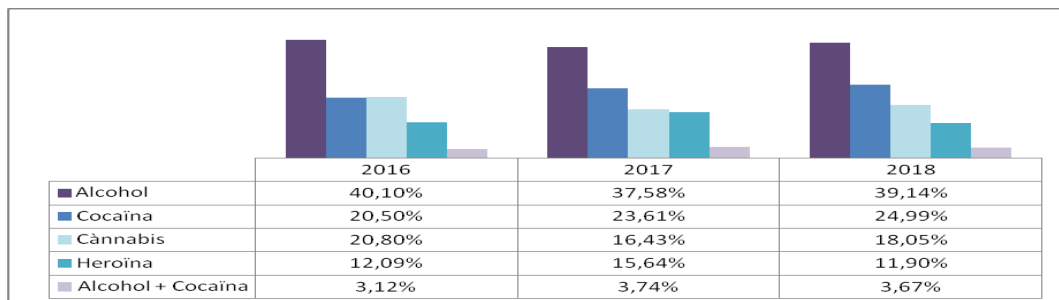
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

Respecte a la substància consumida, i per al total d'inicis de tractament, la substància principal ha estat l'alcohol, amb el 39,14 %, seguit de la cocaïna, amb el 24,99 %, i del cànnabis, amb el 18,05 %. L'heroïna representa l'11,90 % del total. Aquestes quatre drogues concentren gairebé la totalitat de les drogues principals, amb el 94,08 % de totes les admissions a tractament.

Si comparem aquests resultats amb els obtinguts el 2017 i el 2016, veim unes proporcions similars quant a les drogues que més admissions a tractament generen.

GRÀFIC 2. Admissions a tractament per drogues que generen més admissions a tractament. Anys 2016-2018

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 2. Distribució d'inicis de tractament per grups d'edat i sexe

Grup d'edat	Home		Dona		Total	
	N	%	N	%	N	%
12-14	6	0,28 %	12	0,55 %	18	0,83 %
15-19	105	4,82 %	31	1,42 %	136	6,25 %
20-24	108	4,96 %	24	1,10 %	132	6,06 %
25-29	165	7,58 %	41	1,88 %	206	9,46 %
30-34	225	10,34 %	63	2,89 %	288	13,23 %
35-39	286	13,14 %	69	3,17 %	355	16,31 %
40-44	277	12,72 %	49	2,25 %	326	14,97 %
45-49	218	10,01 %	63	2,89 %	281	12,91 %
50-54	160	7,35 %	53	2,43 %	213	9,78 %
55-59	89	4,09 %	22	1,01 %	111	5,10 %
60-64	52	2,39 %	16	0,73 %	68	3,12 %
65-69	27	1,24 %	6	0,28 %	33	1,52 %
70-74	5	0,23 %	3	0,14 %	8	0,37 %
75 o més	1	0,05 %	1	0,05 %	2	0,09 %
Total	1.724	79,19 %	453	20,81 %	2.177	100,00 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

S'observa que el grup majoritari que accedeix a tractament és el que es troba en les edats situades entre els 30-49 anys d'edat, que representa el 57,42 % del total d'admissions a tractament. En menors de 25 anys, la freqüència suposa el 22,60 % del total.

La raó de masculinitat és de 3,8, fet que reflecteix que més del 79 % dels pacients que van iniciar tractament són homes.

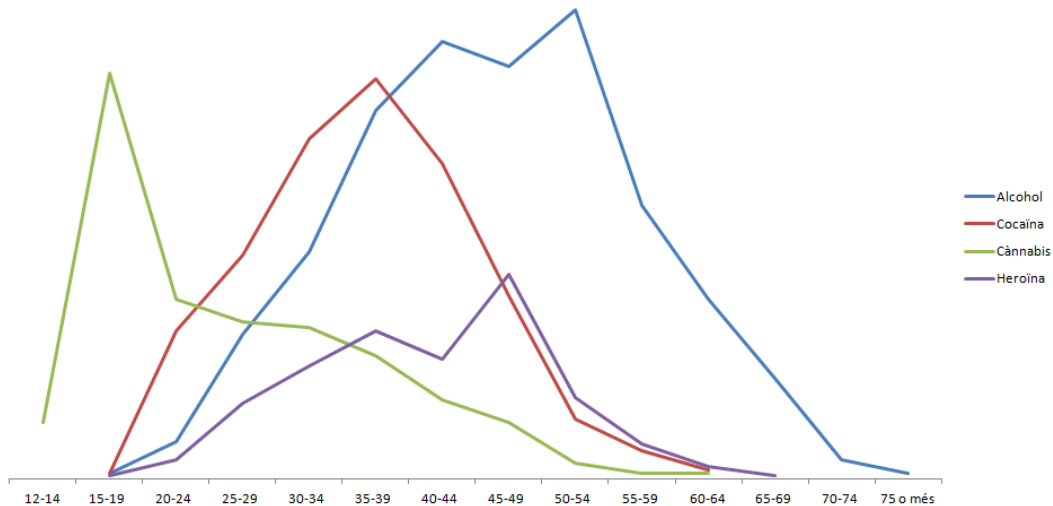
TAULA 3. Distribució d'inicis de tractament per substància principal consumida i intervals d'edat

Anys	Total	Alcohol	Cocaïna	Cànnabis	Heroïna	Alcohol + cocaïna	Hipnòtic i sedant	Altres opiàcis	Amfetamines i èxtasi	Al·lucinogen	Antidepressiu. Sense especificar	Esteroides Anabolitzants
12-14	18			18								
15-19	136	2	2	129	1	1	1					
20-24	132	12	47	57	6	6	1	1	1	1		
25-29	206	46	71	50	24	8	2	1	4			
30-34	288	72	108	48	36	14	2		4	2	1	1
35-39	355	117	127	39	47	20	2	1	2			
40-44	326	139	100	25	38	21		3				
45-49	281	131	58	18	65	4	4		1			
50-54	213	149	19	5	26	6	4	4				
55-59	111	87	9	2	11		2					
60-64	68	57	3	2	4		1	1				
65-69	33	32			1							
70-74	8	6					1	1				
75 o més	2	2										
Total general	2.177	852	544	393	259	80	20	12	12	3	1	1

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

GRÀFIC 3. Distribució d'inicis a tractament per substància (alcohol, cocaïna, cànnabis, heroïna) consumida i intervals d'edat

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

En la taula 4 podem veure les substàncies per les quals s'inicia tractament per intervals d'edat dels pacients. La substància per la qual s'inicia tractament varia en funció de l'edat. Així, s'observa que el 100 % de joves de 12 a 14 anys inicien tractament per cànnabis; dels joves de 15 a 19 anys, aquesta substància suposa el 94,85 %. Aquest percentatge va disminuint a mesura que augmenta l'edat.

Per altra banda, si observam els percentatges segons les persones que iniciaren tractament per cànnabis, el 37,40 % tenen entre 12 i 19 anys. El 39,44 % es concentra entre els 20 i 34 anys, i l'11,96 % es concentra en pacients de 40 a 64 anys. No n'hi ha cap cas de persones majors de 65 anys. A partir de l'interval 25-29 anys, els tractaments iniciats per consum de cànnabis van disminuint i van guanyant els inicis de tractament per cocaïna i alcohol.

De 20 a 24 anys hi ha el 35,61 % de persones que iniciaren tractament per cocaïna, que és el 71,97 % de 25 a 34 anys. Si analitzam la representativitat dins la substància, observam que el 85,29 % de persones que iniciaren tractament per cocaïna es concentren en el tram de 25 a 49 anys.

De 35 a 39 anys tenim un 32,96 % de persones que inicien tractament per alcohol. El 96,97 % en representa el tram de 65 a 69 anys.

El 54,46 % dels pacients que van iniciar tractament per alcohol es concentren en el tram d'edat de 45 anys i més.

De 26 a 35 anys hi ha l'11,65 % de persones que inicien tractament per heroïna, i el 13,24 % entre les de 35-39 anys. Suposa el 23,13 % en el tram de 45 a 49 anys.

Pel que fa a la representativitat de la substància, s'observa que el tram d'edat en què s'inicien més tractaments per heroïna és el de 45 a 49 anys, en un 25,10 %. En el tram de 35 a 39 anys d'edat, en un 18,15 %. El 81,85 % dels casos d'admissions a tractament per heroïna es troba entre els 30 i els 54 anys.

En resum, s'observen tres patrons d'admissions a tractament segons la droga: en el tram de les persones més joves és el cànnabis el principal responsable de les admissions al tractament; en el tram intermedi d'edat, la cocaïna i l'alcohol són les substàncies causants de la problemàtica, i aquesta darrera droga és la que origina el tractament en persones d'edat més avançada.

TAULA 4. Estadístics descriptius d'edat d'admissió a tractament per droga principal

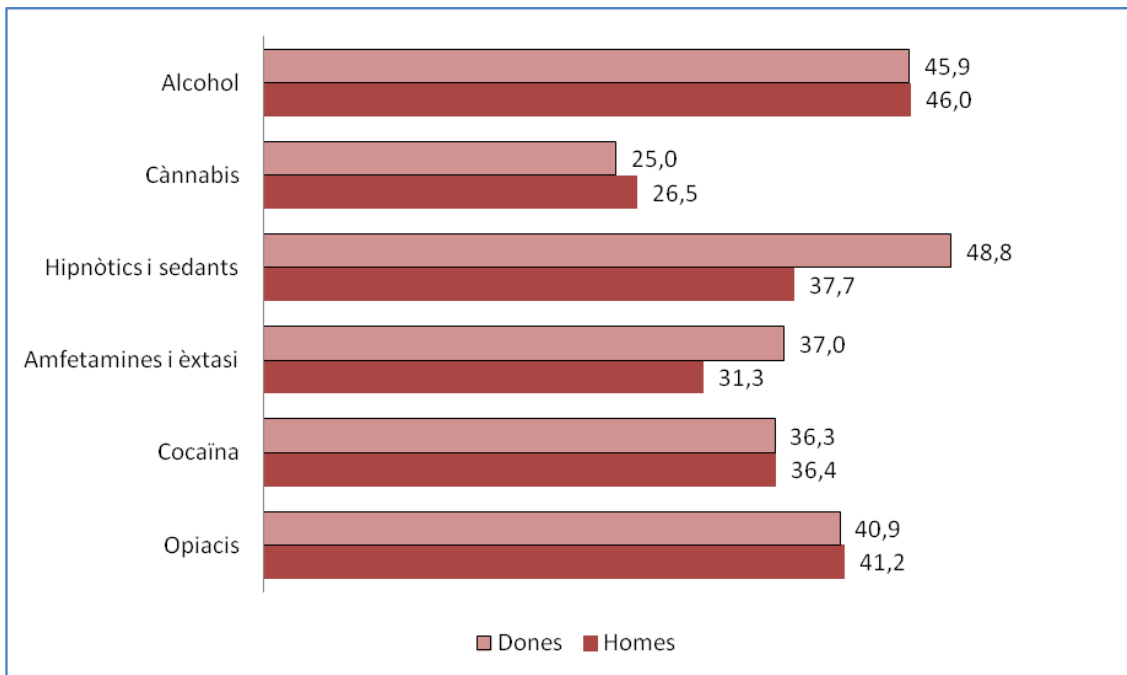
<i>Droga principal</i>	<i>Mitjana</i>	<i>Desviació típica</i>	<i>Mediana</i>	<i>Mínim</i>	<i>Màxim</i>
Opiacis	41,2	9,4	42	19	72
Heroïna	41,0	9,1	41,0	19	65
Cocaïna	36,4	8,4	36,0	19	61
Cànnabis	26,2	10,5	24,0	12	61
Alcohol	46,0	10,8	46,0	16	82
Hipnòtics i sedants	43,8	14,4	48,0	19	73
Amfetamines i èxtasi	31,8	6,6	31,0	24	48

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

Pel que fa a l'edat d'admissió a tractament per droga principal, s'observa que per cànnabis la mitjana és de 26,2 anys ($\pm 10,5$ anys) i per alcohol la mitjana és de 46,0 anys ($\pm 10,8$ anys).

GRÀFIC 4. Mitjana d'edat d'admissió a tractament per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 5. Estadístics descriptius d'edat d'inici en el consum per droga principal

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	22	8,3	19	10	58
Heroïna	21,2	7,0	19,0	10	52
Cocaïna	21,2	6,8	19,0	12	58
Cànnabis	15,3	3,8	14,5	9	45
Alcohol	20,9	9,7	17,0	6	59
Hipnòtics i sedants	31,5	11,1	29,0	12	50
Amfetamines i èxtasi	23,3	6,7	22,0	16	40

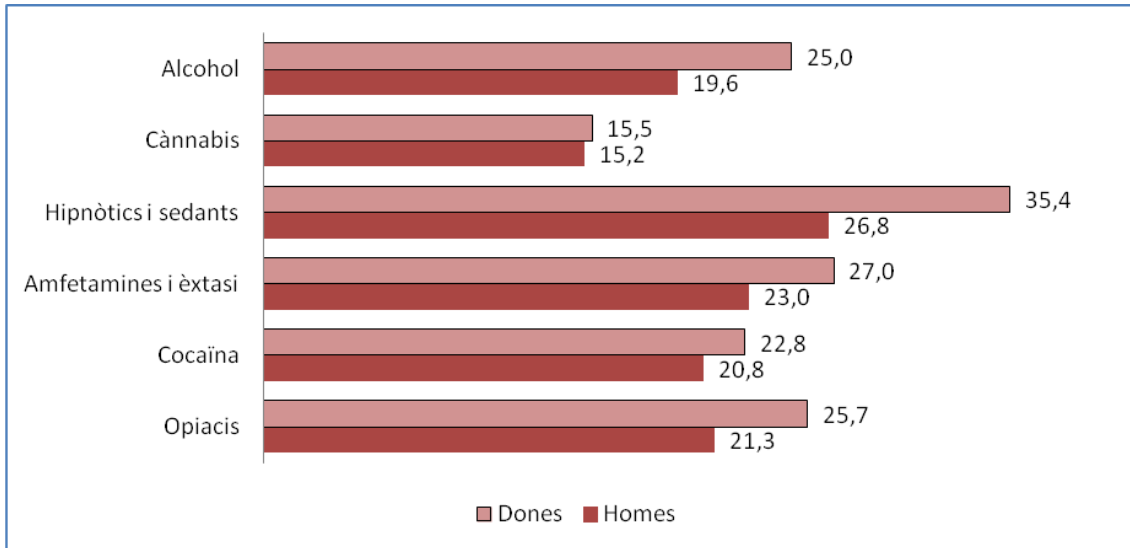
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

L'edat mitjana d'inici del consum per opiacis és de 22 anys, amb una mediana de 19 anys ($\pm 8,3$ anys).

S'observa que l'edat mitjana d'inici és molt més baixa en les admissions per cànnabis que per les altres drogues, 15,3 anys ($\pm 3,8$ anys).

GRÀFIC 5. Mitjana d'edat d'inici en el consum per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 6. Estadístics descriptius d'anys d'addicció per droga principal

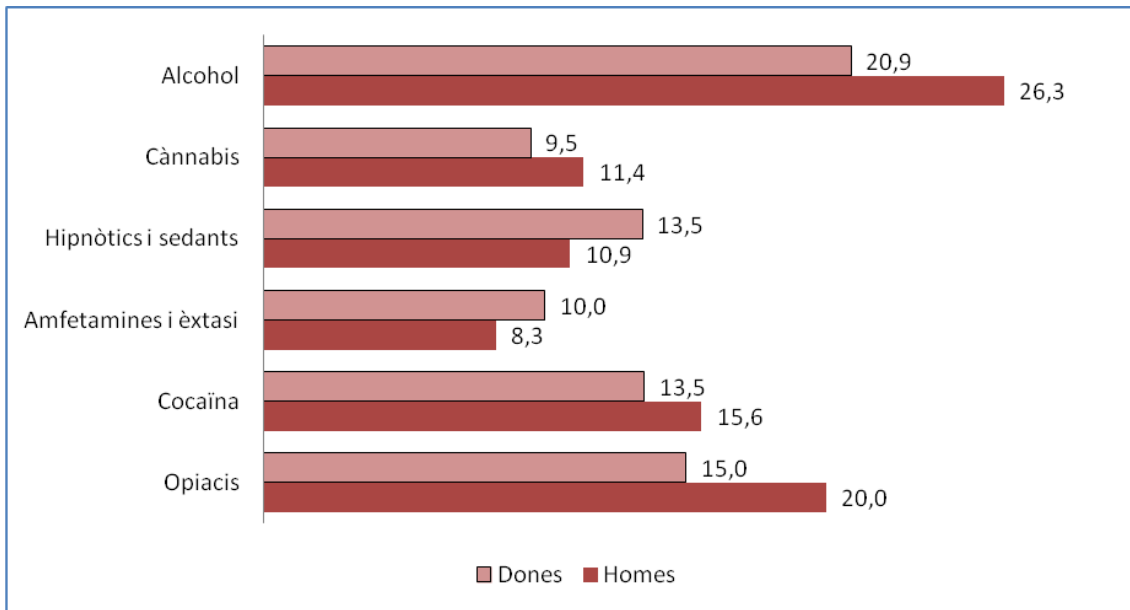
Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	19,3	10,8	19,0	0	41
Heroïna	19,8	10,7	20,0	0	41
Cocaïna	15,2	8,3	15,5	0	38
Cànnabis	10,9	9,5	8,0	0	45
Alcohol	25,1	13,6	25,0	0	69
Hipnòtics i sedants	12,3	12,1	8,5	0	44
Amfetamines i èxtasi	8,4	4,6	8,0	0	17

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

Pel que fa als anys d'addicció per droga principal, es pot veure en la taula que les persones admeses per alcohol són les que tenen més anys d'addicció.

GRÀFIC 6. Mitjana d'anys d'addicció per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

4.2 Distribució per província de residència, lloc de residència i procedència de tractament i convivència

La província de residència d'inicis de tractament mostra que el 98,53 % del total dels casos pertanyen a les Illes Balears.

TAULA 7. Distribució d'inicis de tractament per lloc de residència

Lloc de residència	Freq.	%
Casa, pis, apartament	1.915	88,0 %
Allotjament inestable/precari	96	4,4 %
Centre penitenciari	93	4,3 %
Altra institució	57	2,6 %
Pensió, hostel, hotel	8	0,4 %
Altre lloc	4	0,2 %
Desconegut	4	0,2 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

El 88,0 % han viscut a casa, pis o apartament els trenta dies abans d'iniciar el tractament. El 4,4 % va contestar que vivia en un allotjament inestable o precari. El 4,3 % procedia d'una presó o un centre de reforma de menors.

Dels pacients que van iniciar el tractament, hi acudeixen en la majoria de les ocasions per iniciativa pròpia, el 33,5 % del total. El 13,6 % va ser derivat per un metge d'atenció primària i l'11,9 %, derivats per familiars o amistats. Aquestes tres procedències de derivació suposen el 59 % del total de casos.

TAULA 8. Distribució d'inicis de tractament per procedència de la derivació

<i>Procedència</i>	<i>Freq.</i>	<i>%</i>
Iniciativa pròpia	729	33,5 %
Metge d'Atenció Primària	297	13,6 %
Familiars o amistats	259	11,9 %
Hospital o altres serveis salut	231	10,6 %
Serveis legals o policials	185	8,5 %
Altre servei de tractament	168	7,7 %
Serveis Socials	112	5,1 %
Presó, centre reforma	107	4,9 %
Altres	52	2,4 %
Desconeguda	23	1,1 %
Empresa o ocupador	7	0,3 %
Serveis d'educació	7	0,3 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 9. Distribució d'inicis de tractament per convivència els trenta dies previs a l'admissió

<i>Convivència</i>	<i>Freq.</i>	<i>%</i>
Família d'origen	675	31,0 %
Parella i fills/es	418	19,2 %
Tot/a sol/a	373	17,1 %
Amb parella	309	14,2 %
Amistats	121	5,6 %
Detingut	109	5,0 %
Alberg	81	3,7 %
Només amb fills/es	76	3,5 %
Desconeguda	9	0,4 %
Altres	6	0,3 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

4.3 Distribució per nivell d'estudis i situació laboral

TAULA 10. Distribució d'inicis de tractament per nivell d'estudis

Nivell d'estudis	Freq.	%
Primària completa	888	40,8 %
ESO	619	28,4 %
Primària incompleta	286	13,1 %
Batxillerat o cicle formatiu de grau mitjà	253	11,6 %
Estudis universitaris	74	3,4 %
Desconegut	41	1,9 %
No sap llegir ni escriure	16	0,7 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

El 40,8 % dels pacients d'inicis de tractament tenen estudis de primària. El 28,4 % tenen l'ESO. El 13,9 % del total no ha finalitzat els estudis d'educació primària o no sap llegir ni escriure.

TAULA 11. Distribució d'inicis de tractament per situació laboral

Situació laboral	Freq.	%
Contracte indefinit o autònom	690	31,7 %
Aturat, havent treballat abans	663	30,5 %
Contracte temporal	385	17,7 %
Pensionista i incapacitat permanent	169	7,8 %
Estudiant	118	5,4 %
Aturat, sense haver treballat abans	109	5,0 %
Altra situació	17	0,8 %
Tasques llar	11	0,5 %
Treballador sense sou per a la família	8	0,4 %
Desconeguda	7	0,3 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

El 35,5 % del total estava aturat a l'inici de tractament, el 31,7 % tenia contracte indefinit o autònom. El 17,7 % feia feina amb contracte temporal.

4.4 Distribució per tractament previ i via d'administració

TAULA 12. Distribució d'inicis de tractament per tractament previ

<i>Tractament previ</i>	<i>Freq.</i>	<i>%</i>
No, mai	1.028	47,2 %
Sí, per la mateixa droga	1.003	46,1 %
Sí, per una droga diferent	78	3,6 %
Sí, per la mateixa droga i per una altra de diferent	47	2,2 %
Desconegut	21	1,0 %
Total general	2.177	100,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

El 47,2 % declara no haver realitzat cap tractament previ. El 51,8 % declara haver realitzat tractament previ.

Per altra part, si observam els pacients que han realitzat tractament previ segons les diferents substàncies, el 67,4 % dels consumidors de cànnabis és la primera vegada que realitzen tractament en un centre d'atenció a drogodependències i el 24,7 % ja havia realitzat anteriorment tractament per aquesta substància.

Quant a l'alcohol, ha estat el primer tractament per al 50,7 % dels pacients i en el 43,1 % ja havien estat tractats per un centre especialitzat per aquest consum.

Si s'observen l'heroïna, el 84,6 % dels admesos a tractament havien realitzat tractament previ per la mateixa substància i, quant a la cocaïna, el 49,1 % havien seguit tractament previ.

El 50 % dels admesos a tractament per alcohol i cocaïna havien iniciat un tractament previ per les mateixes drogues (policonsum).

El 66,7 % dels inicis de tractament per amfetamines i èxtasi no havien realitzat cap tractament anteriorment i el 25 % sí havien realitzat tractament per la mateixa substància.

El 50 % dels inicis de tractament per hipnòtics i sedants mai havia realitzat cap tractament anteriorment i el 30 % sí havia realitzat tractament per la mateixa substància.

TAULA 13. Distribució d'inicis de tractament segons substàncies i tractament previ (%)

Substàncies	Sí, per la mateixa droga	Sí, per a una droga diferent	Sí, per la mateixa droga i per una altra de diferent	No, mai	Desconegut
Alcohol	43,1 %	3,1 %	2,1 %	50,7 %	1,1 %
Alcohol + cocaïna	50,0 %	1,3 %	2,5 %	43,8 %	2,5 %
Al·lucinogen	33,3 %	33,3 %	0,0 %	33,3 %	0,0 %
Amfetamines i èxtasi	25,0 %	0,0 %	8,3 %	66,7 %	0,0 %
Antidepressius. Sense especificar	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %
Cànnabis	24,7 %	4,1 %	2,0 %	67,4 %	1,8 %
Cocaïna	49,1 %	3,5 %	2,2 %	44,7 %	0,6 %
Esteroides anabolitzants	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %
Heroïna	84,6 %	3,9 %	1,9 %	9,7 %	0,0 %
Hipnòtic i sedant	30,0 %	15,0 %	5,0 %	50,0 %	0,0 %
Altres opiacis	25,0 %	16,7 %	0,0 %	58,3 %	0,0 %
Total general	46,1 %	3,6 %	2,2 %	47,2 %	1,0 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 14. Percentatge d'inicis de tractament per via d'administració

Via	Alcohol	Alcohol + cocaïna	Al·lucinogen	Amfetamines i èxtasi	Antidepressius. Sense especificar	Cànnabis	Cocaïna	Esteroides anabolitzants	Heroïna	Hipnòtic i sedant	Altres opiacis	Total
Oral	100,0 %	0,0 %	33,3 %	58,3 %	100,0 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	66,7 %	40,9 %
Pulmonar o fumada	0,0 %	10,0 %	0,0 %	8,3 %	0,0 %	99,7 %	10,8 %	0,0 %	56,8 %	0,0 %	8,3 %	27,9 %
Intranasal o esnifada	0,0 %	90,0 %	66,7 %	33,3 %	0,0 %	0,0 %	88,1 %	0,0 %	6,2 %	0,0 %	16,7 %	26,4 %
Parenteral o injectada	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,9 %	100,0 %	36,7 %	0,0 %	8,3 %	4,7 %
Altra	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Desconeguda	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

Per al consum d'heroïna la via més freqüent és la pulmonar, amb el 56,8 %, seguida de la via parenteral o injectada, amb el 36,7 %. Pel que fa al consum de cocaïna, el 88,1 % va utilitzar la via intranasal o esnifada. Respecte a les amfetamines i l'èxtasi, el 58,3 % utilitzava la via oral. Quant al cànnabis, el 99,7 % utilitzava la via pulmonar, només un 0,3 % utilitzà la via oral.

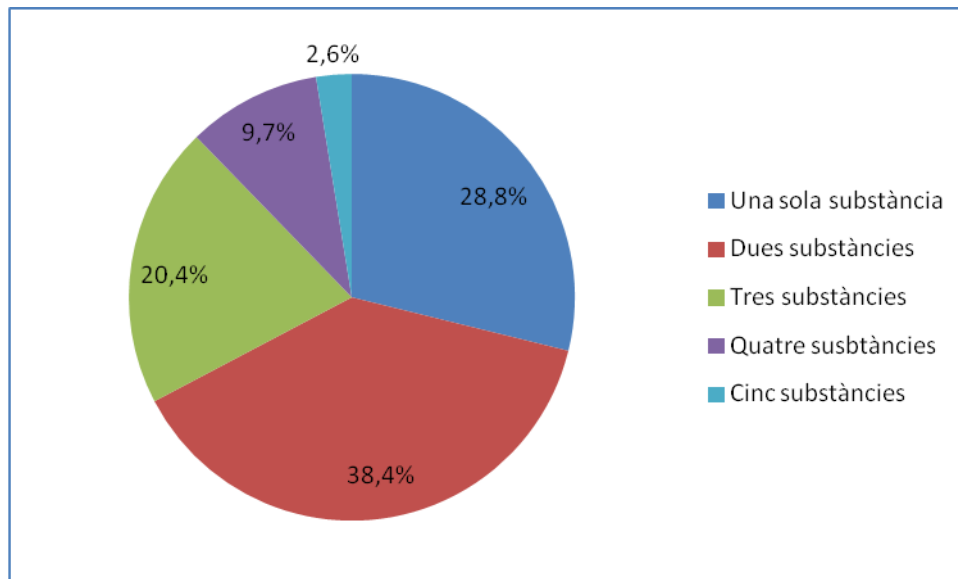
4.5 Altres drogues consumides pels pacients d'admissions a tractament

TAULA 15. Policonsum

Nre. de substàncies	Freq.	%
Una sola substància	628	28,8 %
Dues substàncies	837	38,4 %
Tres substàncies	445	20,4 %
Quatre substàncies	211	9,7 %
Cinc substàncies	56	2,6 %
Total general	2.177	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

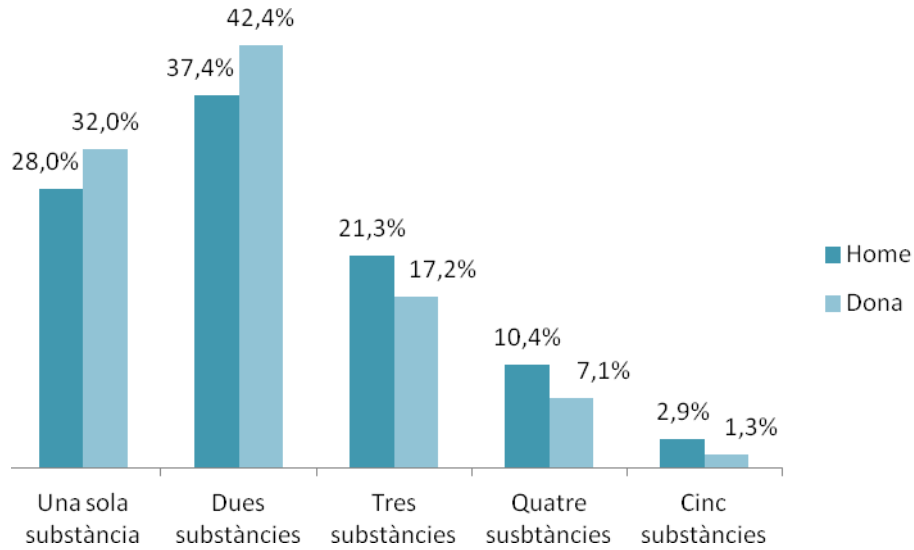
GRÀFIC 7. Nombre de substàncies consumides pels pacients d'admissions a tractament

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

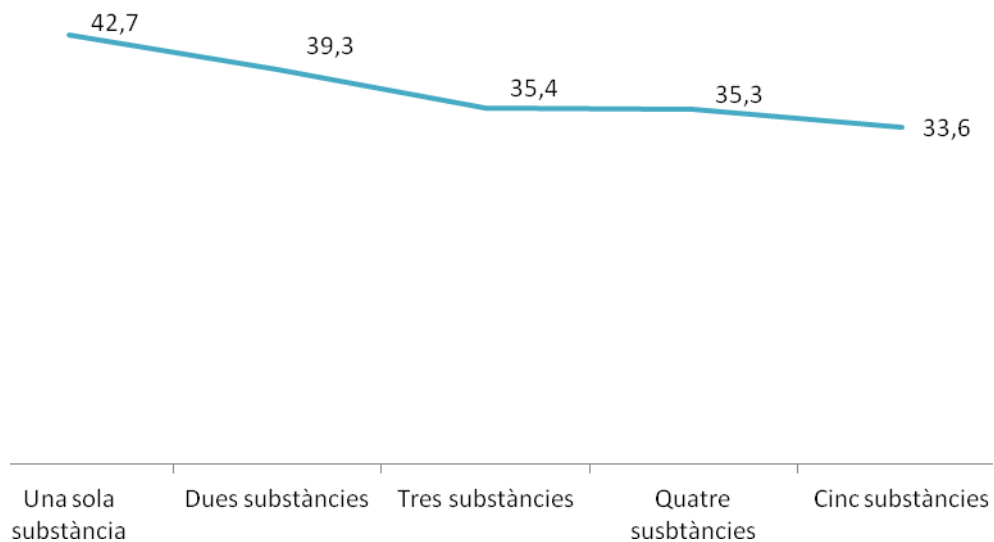

GRÀFIC 8. Nombre de substàncies consumides per sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

GRÀFIC 9. Mitjana d'edat per substància consumida

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018.

Així com augmenta l'edat mitjana d'admissió, disminueix el policonsum.

4.6 Distribució segons estat serològic de VIH/sida

Si analitzam els resultats de les serologies del VIH, s'observa que hi ha 278 casos que mai s'han fet el test (VIH). Dels 693 casos que s'havien fet el test feia menys de dotze mesos, en el 2,2 % (15 casos) hi va sortir positiu, en el 96,8 % (671 casos) negatiu, el 0,3 % (2 casos) estava pendent de resultat i en el 0,7 % (5 casos) la resposta va ser «desconegut». Dels 516 casos que s'havien fet el test feia més de dotze mesos, en el 8,3 % (43 casos) va sortir positiu, en el 87,2 % (450 casos) negatiu i en el 4,5 % (23 casos) la resposta va ser «desconegut». Hi havia 690 casos que no sabien si s'havien fet el test.

TAULA 16. Resultats serologia VIH. Freqüència i percentatge per sexes. Admissió a tractament

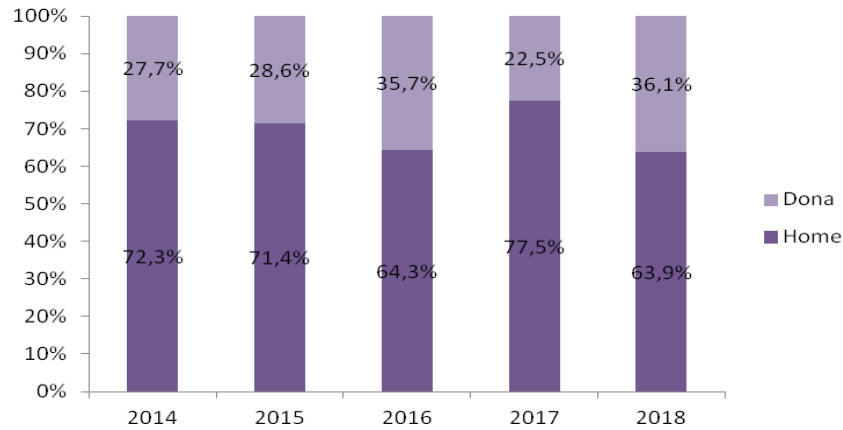
Test VIH	Home		Dona		Total	
	Freq.	%	Freq.	%	Freq.	%
Positiu	44	2,6 %	14	3,1 %	58	2,7 %
Negatiu	898	52,1 %	224	49,4 %	1.122	51,5 %
Pendent de resultat	4	0,2 %	1	0,2 %	5	0,2 %
Desconegut	778	45,1 %	214	47,2 %	992	45,6 %
Total general	1.724	100 %	453	100 %	2.177	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

Els 58 casos que hi van tenir resultat positiu representaven el 2,6 % dels homes i el 3,1 % de dones. Els 1.122 casos que hi van tenir resultat negatiu representaven el 52,1 % dels homes i el 49,4 % de les dones.

GRÀFIC 10. Seropositivitat (VIH) per sexe en les persones admeses a tractament per opiàcis

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

TAULA 17. Seropositivitat (VIH) per sexe en les persones admeses a tractament per opiàcis, 2014-2018

VIH	Home		Dona		Total
	Freq.	%	Freq.	%	
2014	34	72,3	13	27,7	47
2015	20	71,4	8	28,6	28
2016	18	64,3	10	35,7	28
2017	31	77,5	9	22,5	40
2018	23	63,9	13	36,1	36

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

4.7 Compartició de xeringues

TAULA 18. Resultats de compartició de xeringues per usuaris d'heroïna. Percentatges per sexe

<i>Compartir xeringues / tractament per heroïna</i>	<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Mai	23,8 %	36,1 %	25,5 %
N'ha compartit (però no el darrer any)	22,4 %	16,7 %	21,6 %
N'ha compartit el darrer any	1,8 %	0,0 %	1,5 %
N'ha compartit el darrer mes	2,2 %	0,0 %	1,9 %
No hi escau	39,9 %	38,9 %	39,8 %
Desconegut	9,9 %	8,3 %	9,7 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

De les 259 persones admeses a tractament per heroïna, 223 eren homes i 36, dones.

En la taula anterior s'observa que, del total, han compartit xeringues el 25,1 %, enfront del 25,5 % que mai les han compartides.

TAULA 19. Resultats de compartició de xeringues per usuaris d'heroïna. Estat serològic positiu VIH. Percentatges per sexe

<i>Compartir xeringues / tractament per heroïna / estat serològic positiu VIH</i>	<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Mai	13,0 %	30,8 %	19,4 %
N'ha compartit (però no el darrer any)	73,9 %	46,2 %	63,9 %
N'ha compartit el darrer any	0,0 %	0,0 %	0,0 %
N'ha compartit el darrer mes	4,3 %	0,0 %	2,8 %
No hi escau	0,0 %	15,4 %	5,6 %
Desconegut	8,7 %	7,7 %	8,3 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018

36 persones que han demanat tractament per heroïna han tingut resultat positiu davant el VIH. D'aquestes, 23 eren homes i 13, dones. D'aquestes, el 67,7 % havia compartit xeringues.

TAULA 20. Resultats d'usuaris admesos per heroïna que utilitzen via injectada. Percentatges per sexe

Tractament per heroïna / via injectada	Home	Dona	Total
Positiu	17,5 %	52,4 %	22,4 %
Negatiu	57,1 %	23,8 %	52,4 %
Desconegut	25,4 %	23,8 %	25,2 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2018.

147 persones (126 homes i 21 dones) han estat admeses a tractament per heroïna com a droga principal per via injectada.

5. CONCLUSIONS

El 79,19 % dels usuaris admesos a tractament han estat homes i el 20,81 %, dones.

Cal destacar que les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes, i també han estat admeses a tractament per cànnabis en un percentatge més alt. En canvi, succeeix el contrari en les admissions per cocaïna i heroïna.

Aquestes dades estan en concordança amb els resultats presentats en les successives edicions de l'Enquesta Domiciliària sobre Abús de Drogues (EDADES), dirigida a la població de 15 a 64 anys, i l'Enquesta Estatal sobre Ús de Drogues a l'Ensenyament Secundari (ESTUDES), dirigida a estudiants de 14 a 18 anys, que mostra que l'alcohol és la substància més consumida al nostre país.

Segons la darrera enquesta d'ESTUDES, 2018-1019, la prevalença de consum per sexe els darrers dotze mesos dels estudiants de 14 a 18 anys mostra que el consum de drogues legals, com el tabac, l'alcohol o els hipnosedants, està més estès entre les dones. A les Illes Balears, a més a més, la prevalença de consum de cànnabis els darrers dotze mesos de les dones és superior a la dels homes. En

canvi, el consum de drogues il·legals està més estès entre els homes que entre les dones.

Per aquest motiu, la Organització Mundial de la Salut ha alertat de manera global sobre l'increment en el consum d'alcohol a tot el món, particularment en grups d'adolescents i en les dones.

Per altra part, s'observen tres patrons d'admissions a tractament segons la droga: en el tram de les persones més joves, és el cànnabis el principal responsable de les admissions al tractament; en el tram intermedi d'edat, la cocaïna i l'alcohol són les substàncies causants de la problemàtica, i és aquesta darrera droga la que origina el tractament en persones d'edat més avançada.

Quant a la variable que fa al·lusió al lloc on han viscut els trenta dies previs a l'admissió, s'observa que el 88,0 % han viscut a casa, pis o apartament.

Amb relació a la convivència, els trenta dies previs a l'admissió, el 31 % convivia amb la família d'origen, el 19,2 % amb la parella o fills i el 17,1 % tots sols o soles. Aquestes categories suposen el 67,3 % dels casos.

Dels pacients que van iniciar el tractament, acudeixen en la majoria de les ocasions per iniciativa pròpia, el 33,5 % del total. El 13,6 % va ser derivat per un metge d'atenció primària i l'11,9 %, derivats per familiars o amistats. Aquestes tres procedències de derivació suposen el 59 % del total de casos.

El 40,8 % dels pacients d'inicis de tractament tenen estudis de primària. El 28,4 % tenen l'ESO.

El 35,5 % del total estava aturat a l'inici del tractament, i el 31,7 % tenia contracte indefinit o autònom. El 17,7 % feia feina amb contracte temporal.

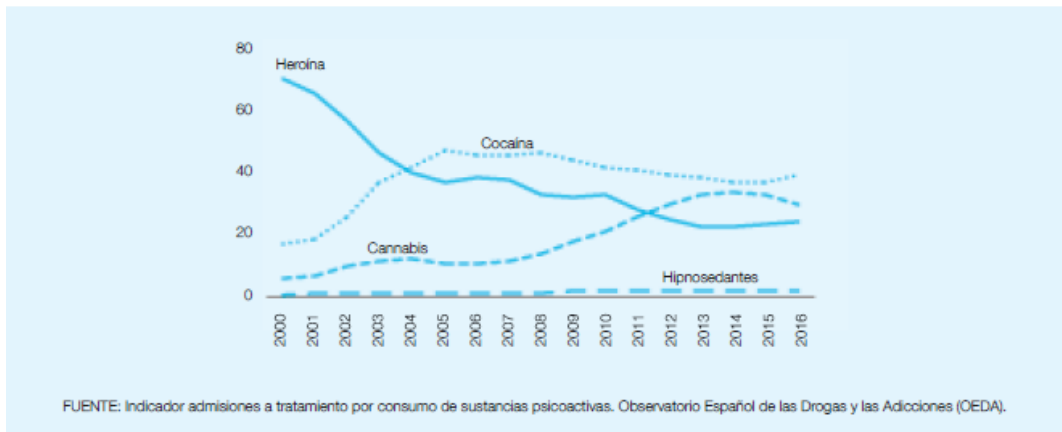
El 47,2 % declara no haver realitzat cap tractament previ. El 51,8 % declara haver realitzat un tractament previ.

Vegeu el Pla Nacional sobre Drogues en l'*Informe 2018. Alcohol, tabaco y drogas ilegales en España*¹:

¹ GOVERN D'ESPANYA. MINISTERI DE SANITAT, CONSUM I BENESTAR SOCIAL. DELEGACIÓ DEL GOVERN PER AL PLA NACIONAL SOBRE DROGUES. *Informe 2018. Alcohol, tabaco y drogas ilegales en España*.

Evolución del peso de cada sustancia en el total de admisiones a tratamiento por drogas ilegales (porcentaje). España, 2000-2016.

Font: Informe 2018. Alcohol, Tabaco y drogas ilegales en España

«El total de admitidos a tratamiento en el período 2002-2016 ha oscilado en un rango de 45.000 y 53.500. Mientras que durante los primeros años de la década de 2000, la heroína era la sustancia que generaba un mayor número de demandas de tratamiento, a mediados de los 2000 se produjo un descenso de demandas por heroína, en paralelo a un significativo aumento del número de demandas de admisión por cocaína, que alcanzó su máximo en 2008.

A partir de 2008 ha ido descendiendo lentamente el número de demandas de tratamiento por cocaína, se ha consolidado la tendencia descendente de las admisiones a tratamiento por heroína y se ha producido un progresivo y significativo aumento de las demandas de tratamiento por cannabis que, desde 2012, son superiores en número (tanto en el total de las admisiones a tratamiento como en las primeras admisiones) a las demandas por heroína.

La distribución de las admisiones a tratamiento por primera vez, según droga principal, es muy similar a la que corresponde al total de admisiones a tratamiento. No obstante, hay que destacar que aunque la cocaína fue, durante el periodo 2002-2011, la responsable de la mayor proporción de admisiones por primera vez en la vida, fue superada en 2012 por el cannabis, que se mantienen como primera causa de admisión a tratamiento por primera vez. Por su parte, las admisiones a tratamiento por primera vez motivadas por la heroína, continúan su tendencia descendente, aunque se detecta un ligero aumento del número de primeras admisiones por esta sustancia con respecto a 2015, probablemente en relación con mejoras en la notificación»².

² Ídem, pàg. 22.